

ปลาปน

การผลิต	ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร		
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
ผลผลิตโลก (ล้านตัน)	4.140	4.290	4.250
ผลผลิตไทย (ล้านตัน)	0.496	0.478	0.420
ความต้องการใช้ของไทย (ล้านตัน)	0.519	0.646	0.700

- ปี 2558 ผลผลิตปลาปนของโลกและของไทยมีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปี 2557 เนื่องจากมีความเสี่ยงด้านธรรมชาติ โดยประเทศที่ผลิตปลาปนที่สำคัญ 5 อันดับแรกของโลก ได้แก่ เปรู ชิลี ไทย สหรัฐฯ และจีน

- ปี 2560 คาดการณ์ว่าผลผลิตปลาปนของไทยและของโลกจะยังคงมีปริมาณลดลง เนื่องจากวัตถุดิบมีจะนำมาผลิตปลาปนมีปริมาณจำกัด นอกจากนี้กฎหมายไทยกำหนดให้เรือประมงต้องทำการจดทะเบียนเรือและมีใบอนุญาตใช้เรือ จึงจะทำประมงได้ ส่งผลให้เรือประมงที่มีคุณสมบัติไม่เพียงพอไม่สามารถออกทำการประมงได้

การนำเข้า

ปริมาณ: ตัน , มูลค่า: ล้านบาท

	ปี 2557 (ม.ค. - ธ.ค.)			ปี 2558 (ม.ค. - ธ.ค.)			ปี 2559 (ม.ค. - ธ.ค.)		
	ประเทศ	ปริมาณ	มูลค่า	ประเทศ	ปริมาณ	มูลค่า	ประเทศ	ปริมาณ	มูลค่า
1	เวียดนาม	8,015	321.68	เวียดนาม	12,373	542.89	เวียดนาม	37,768	1,635.46
2	พม่า	10,416	204.44	พม่า	15,120	379.38	พม่า	28,605	973.58
3	เปรู	1,073	70.64	นอร์เวย์	834	62.21	นอร์เวย์	1,344	103.81
	อื่นๆ	1,696	106.07	อื่นๆ	2,654	162.93	อื่นๆ	4,529	242.38
	รวม	21,00	702.83	รวม	30,981	1,147.41	รวม	72,246	2,955.23

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร ภายใต้พิกัดศุลกากรที่ 2301.20.10.000, 2301.20.20.000, 2301.20.90.090

ผู้ผลิตไทยมีแนวโน้มนำเข้าปลาปนมากขึ้น เพราะต้องการปลาปนที่มีคุณภาพสูง อีกทั้งปริมาณการผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้

ปี 2559 (ม.ค. - ธ.ค.) ไทยนำเข้าปลาปนรวมทุกชนิด ปริมาณ 72,246 ตัน มูลค่า 2,955.23 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 30,981 ตัน และ 1,147.41 ล้านบาท ในช่วงเดียวกันของปี 2558 คิดเป็น 133% และ 158% ตามลำดับ โดยนำเข้าจากเวียดนามเพิ่มขึ้นถึง 25,395 ตัน และนำเข้าจากพม่าเพิ่มขึ้น 13,485 ตัน เนื่องจากปริมาณปลาปนที่หาได้ในไทยมีจำนวนจำกัด

แหล่งนำเข้าที่สำคัญของไทยปี 2559 ได้แก่ เวียดนาม พม่า นอร์เวย์ สหรัฐอเมริกา และเดนมาร์ก

ปริมาณการนำเข้ารวมทุกชนิด: 1.เวียดนาม(52%) 2.พม่า(40%) 3.นอร์เวย์(2%)

มูลค่าการนำเข้ารวมทุกชนิด: 1.เวียดนาม(55%) 2.พม่า(33%) 3.นอร์เวย์(4%)

การส่งออก

ปี 2559 (ม.ค.-ธ.ค.) ไทยส่งออกปลาปนคุณภาพโปรตีนสูงกว่า 60% และต่ำกว่า 60% รวม 147,344 ตัน มูลค่า 5,938.70 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลง 2.07% และ 11.81% ตามลำดับ จากช่วงเดียวกันของปี 2558

ปริมาณการส่งออกปลาปนรวมทุกชนิด 1. จีน(46%) 2. เวียดนาม(16%) 3. ญี่ปุ่น(13%)

ปริมาณการส่งออกปลาปนชนิดโปรตีนต่ำกว่า60% 1.จีน(55%) 2.ญี่ปุ่น(24%) 3.บังคลาเทศ(7%)

ปริมาณการส่งออกปลาปนชนิดโปรตีนตั้งแต่ 60% ขึ้นไป 1.จีน(41%) 2.เวียดนาม(28%) 3.ไต้หวัน(9%)

ปริมาณ: ตัน , มูลค่า: ล้านบาท

รายการ	2557	2558 (ม.ค. - ธ.ค.)	2559 (ม.ค. - ธ.ค.)	% Δ 59/58 (ม.ค. - ธ.ค.)
ปลาปนชนิดโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 (HS: 2301.20.10.00)				
ปริมาณ	56,168.54	50,613.36	60,707.113	28.01%
มูลค่า	2,045.27	2,107.01	2,252.74	14.18%
ปลาปนชนิดโปรตีนตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (HS: 2301.20.20.000)				
ปริมาณ	107,084.75	99,837.37	86,637.09	-13.22%
มูลค่า	4,305.75	4,626.70	3,685.95	-20.33%
ปลาปนชนิดอื่นๆ (HS: 2301.20.90.090)				
ปริมาณ	8,595.35	3,675.31	5,306.39	44.38%
มูลค่า	267.93	148.37	181.85	22.57%
รวม				
ปริมาณ	171,848.64	154,126.04	152,650.59	-0.96%
มูลค่า	6,618.95	6,882.07	6,120.54	-11.07%

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร
หมายเหตุ: แนวโน้มปริมาณการส่งออกเป็นไปในทิศทางเดียวกับมูลค่าการส่งออก

มาตรการนำเข้า-ส่งออกไทย

ส่งออก: เสรี แต่ต้องมีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

นำเข้า: -กำหนดนโยบายและมาตรการนำเข้าทุกๆ 3 ปี ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายอาหาร โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในปี 2557 ได้เห็นชอบให้ปี 2558 - 2560 นำเข้าปลาป่นได้ไม่จำกัด ปริมาณและช่วงเวลานำเข้าโดยต้องเสียอากรขาเข้าตามความตกลงการค้าเสรีต่างๆ และอากรนำเข้าทั่วไป อีกทั้งต้องตรวจสอบปริมาณโปรตีนปลาป่นก่อนการนำเข้า

- ปลาป่นชนิดโปรตีนต่ำกว่า 60% ต้องขออนุญาตนำเข้า
- ปลาป่นชนิดโปรตีนตั้งแต่ 60% ขึ้นไป (พิกัด 2301.20.20) ต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ เพื่อรักษาระดับราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ภายในประเทศ

การนำเข้า (เมตริก 0 บาท)

มาตรการภาษี

- นำเข้าทั่วไป(MFN): - โปรตีนต่ำกว่า 60% อัตราอากรขาเข้ารวม 60%
- โปรตีนตั้งแต่ 60% อัตราอากรขาเข้ารวม 15%
- นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน: ภาษีนำเข้า 0%
- นำเข้าตามความตกลง FTA อาเซียน-จีน: ภาษีนำเข้า 0%
- ญี่ปุ่น > ตามความตกลงเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น: ภาษีนำเข้า 0% ทุกระดับโปรตีน
- เกาหลี > ตามความตกลง FTA อาเซียน-เกาหลี: ภาษีนำเข้า 5% ทุกระดับโปรตีน
- ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ > ตามความตกลง FTA ไทย-ออสเตรเลีย และไทย-นิวซีแลนด์: ภาษีนำเข้า 0%

ปัญหาอุปสรรค

- ปลาป่นของไทยถูกสื่อต่างประเทศกล่าวหาว่ามาจากการทำประมงผิดกฎหมาย
- ศักยภาพในการผลิตของการประมงไทยต่ำ เนื่องจากขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจับปลา ทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้น
- ตลาดการส่งออกปลาป่นของไทยยังไม่กว้างขวางนัก

แนวทางแก้ไขปัญหา

- สนับสนุนให้มีการทำประมงอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- ทำความตกลงความร่วมมือด้านการประมงกับต่างประเทศ
- รมรณรงค์ให้ผู้ประกอบการใช้วัตถุดิบในการผลิตปลาป่นที่มาจากการทำประมงที่ถูกกฎหมาย

แนวโน้มการส่งออก

- คาดการณ์ว่าปี 2560 นั้น ราคาปลาป่นในตลาดโลกจะอยู่ในเกณฑ์สูง เนื่องจากมีการลดลงของปริมาณการผลิต
- การส่งออกของไทยคาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศในแถบเอเชียซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของไทยมีนโยบายส่งเสริมและขยายการผลิตด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น รวมถึงความนิยมในปลาป่นของไทยที่เพิ่มขึ้น

ราคาภายในประเทศ

- ราคารับซื้อปลาป่น (แนะนำ) โดยสมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทย ณ วันที่ 1 ก.พ. 2560 อยู่ระหว่าง 27-40 บาท/กก. แยกตามชนิดคุณภาพโปรตีนได้ ดังนี้

ชนิด/คุณภาพโปรตีน	ราคาเดิม 25 ม.ค. 2559	ราคาใหม่ 1 ก.พ. 2560	การเปลี่ยนแปลง (บาท)
เกรตกิ้ง ≥ 65%	39	40	+1
เบอร์ 1 ≥ 60%	37	38	+1
เบอร์ 1 < 60%	34	35	+1
เบอร์ 2 ≥ 60%	34	35	+1
เบอร์ 2 < 60%	31	32	+1
เบอร์ 3 ≥ 60%	27	28	+1
เบอร์ 3 < 60%	26	27	+1
หัวปลา	28	29	+1

ที่มา: สมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทย

หมายเหตุ: ราคาจริงเป็นไปตามกลไกตลาด ณ เวลานั้นๆ

ราคาเฉลี่ย ปลาเบ็ดและปลาป่นในประเทศ ณ ระดับตลาดต่างๆ และราคาปลาป่นตลาดต่างประเทศ ปี 2557-2559

หน่วย: บาท/กก.

รายการ	2557	2558	2559*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาปลาเบ็ดดี (สด)	7.90	8.97	8.83	4.98
ขายส่งโปรตีนต่ำกว่า 60% เบอร์2	29.26	36.94	31.06	3.49
ขายส่งโปรตีนสูงกว่า 60% เบอร์1	33.55	41.10	38.52	5.37
เอฟ.โอ.บี.เปรู	50.04	51.31	46.83	4.64

หมายเหตุ: *ประมาณการ

ที่มา: กรมการค้าภายใน

ประเทศที่ผลิตปลาป่นที่สำคัญ 5 อันดับแรกของโลก ปี 2557-2559

หน่วย: ล้านตัน

รายการ	2557	2558	2559*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	การ เปลี่ยนแปลง 2559/2558 (ร้อยละ)
เปรู	0.720	0.750	0.750	-5.96	0
ไทย**	0.478	0.381	0.360	-8.50	-5.51
จีน	0.440	0.400	0.400	0.46	0
สหรัฐอเมริกา	0.345	0.345	0.345	0.74	0
ชิลี	0.450	0.450	0.430	8.06	-4.44
อื่นๆ	1.767	1.814	1.865	1.18	2.81
รวม	4.20	4.14	4.15	-1.06	0.24

หมายเหตุ: *ประมาณการ **สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย

ที่มา: World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service, November 2016

ผลผลิต การค้าและการใช้ปลาป่นของโลก ปี 2557-2559

หน่วย: ล้านตัน

รายการ	2557	2558	2559	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง 2559/2558 (ร้อยละ)
สต็อกต้นปี	0.27	0.16	0.25	-17.68	56.25
ผลผลิต	4.20	4.14	4.15	-1.06	0.24
นำเข้า	2.49	2.48	2.52	-0.51	1.61
ใช้ในประเทศ	4.64	4.52	4.55	-0.11	0.66
ส่งออก	2.16	2.01	2.13	-2.50	5.97
สต็อกปลายปี	0.16	0.25	0.24	-15.62	-4.00

ที่มา: World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service, November 2016

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักการค้าสินค้า

สิงหาคม 2560